

ประโยค ๑-๒

แปล มคอเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อถสส สเ สยั เถรสส นินนุณฐานัน คนตวา จตุทากาเรหิ อุกุโสิ "อาวุโส อาคนตุก
กุกุมพิกสส เคเห ภตตัม ภูณชนโต วรรตัม มีพหุ ชาทิตุ, กุกุมพิเกน อานิตนหาปิเตน เกโสโรปนโต
วรรตัม ตาลฐุณิเกน เกเส ลุณจาเปตุ, กุกุมพิเกน ทินนสาฎกัม นิวาสนโต วรรตัม นคเคน จริตุ,
กุกุมพิเกน อาภตมณจเก นินชชนโต วรรตัม ภูมिय นินชชิตุนติ ฯ เถโรปิ "มา เอส พาลो ม
นิสสาย นสสิตี นินนุณฐานัน อนาทยิตวา ปาโต ว อุกุญาย ยถาสุข อคมาสิ ฯ เนาวสิโกปิ ปาโต ว
วิหारे กตตพพตตัม กตวา "ภิกขาจารเวลายัน อิทานิปี อาคนตุโก นินทหายติ, คณทิสทเทน
ปพชุณเษยชาติ สณญาย นชปิฐฐเนนเว คณฐี ปหริตวา คามัน ปินุทหาย ปาวิสสิ ฯ กุกุมพิโกปิ สกการ
กตวา เถรานัน อาคมนคคัม ไอลเกนโต เนาวสิกัม ทิสวา "ภนเต เถโร กุทินติ ปุจนิ ฯ อถ น
เนาสิโก "มา อาวุโส อวจ, ตยหุ กุลุปโก ทียะ ตว นินทชนเวลายัน ไอวกัม ปวิสิตวา นินท
ไออกนโต, ปาโต ว ปกุญาย มม วิหารสมมชชนสททมปิ ปานียณฐปริโสชนียณฐสู อุกทาสินจณสททมปิ
คณทิสททมปิ กโรนตสส, น ชานาตีติ อาห ฯ กุกุมพิโก จินเตสิ "ตาทิสาย อิริยาปถสมปตติยา
สมนุณาคตสส เม อยยสส ยาว อิมมทา กาลา นินทหายัน นาม นตถิ, ม ปน ตสส สกการ
กโรนตัม ทิสวา อทธา อิมินา ภทนเตน กิณจิ วุตตัม ภวิสสตีติ ฯ สเ อตตโน ปณฐิตภาเวน ต
สกกจจัม โภเชตวา ตสส ปตตัม สาฎกัม ไชวิตวา นานคครสโสชนสส ปุเรตวา "ภนเต สจ เม อยย
ปสเสยยาถ, อิมมสส ปินุทปาตัม ทเทยยาถาติ อาห ฯ อิตโร ตัม คเหตุวา ว จินเตสิ "สจ สเ
เอวรูปิ ปินุทปาตัม ภูณชิสสตี, อิมสมียะเว ฐาเน ปกุทโธ ภวิสสตีติ อนุตรามคเค ตัม ปินุทปาตัม
ฉทเหตุวา เถรสส วสนนฐานัน คนตวา ตัม ตตถ ไอลเกนโต นาทุทส ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ อถ นเ อตตกสส กมมสส กตตตา วิสตีวสสสทธานิ กโตปิ สมณณมเม รกชิตุ
นาสกชิ ฯ อายุทปริโยसानะ ปน อวิจิมหิ นินพพตติตวา เอกัม พุททนตัม มหาทุกุขัน อนุกาวิตวา อิมสมียะ
พุกุทูปปาเท ราชคชนคเร เอกสมียะ พุกุทอนุปาเน กุลมเร นินพพตติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย

ธป.๓ ชมพูกาชีวิต วฤถุ น.๑๔๔-๑๔๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อถสฺส โส สายํ เถรสฺส **นิปนฺนฏฺฐานํ** คนตฺวา จตุททาการเหติ อภิโกสิ “อาวุโส อาคนตฺก กุฏุมฺพิกสฺส เคเห ภตฺตํ ภูณฺชนโต วรตฺร **มีเพ็หิ** **ชาติตํ**, กุฏุมฺพิกเณ อาเนตฺนทาปิเตน **เกโสโรปนโต** วรตฺร **तालुलिเณ** เกเส **ลฺลจาเปตํ**, กุฏุมฺพิกเณ ทินฺนสาฎกํ นิวาสนโต วรตฺร **นคเคเน** **จริตํ**, กุฏุมฺพิกเณ อาภตฺมญฺเจเก นิปฺชฺชนโต วรตฺร ภูมियํ **นิปฺชฺชิตฺเต** ๑

๑ ครั้งนั้น (อ.ภิกษุ) นั้น ไปแล้ว **ลู่ที่** แห่งพระเถระนั้น **นอนแล้ว** ในเวลาเย็น **ดำแล้ว** ด้วยอาการ ท. ลี^๑ ว่า ดูก่อนอาคันตฺกะ ผู้มีอายุ **อ.อัน (อันท่าน)** **เคี้ยวกิน** **ซึ่งคุณ** เป็นกิริยาประเสริฐกว่า กว่าการฉัน ซึ่งภัด ในเรือนของกุฏุมพื (ย่อมเป็น), **อ.อัน (อันท่าน)** **(ยังข้างกลับก)** ให้ถอน ซึ่งผม ท. **ด้วยแปรงแห่งตาล** เป็นกิริยาประเสริฐกว่า **กว่าการปลงลงซึ่งผม** ด้วยข้างกลับกอันกุฏุมพีนำมาแล้ว (ย่อมเป็น), **อ.อัน (อันท่าน)** **เป็นคนเปลือย (เป็น)** เทียวไป เป็นกิริยาประเสริฐกว่า กว่าการนุ่ง ซึ่งผ้า-สาฎกอันกุฏุมพืถวายแล้ว (ย่อมเป็น), **อ.อัน (อันท่าน)** **นอน** บนแผ่นดิน เป็นกิริยาประเสริฐกว่า กว่าการนอน บนเตียงน้อยอันกุฏุมพีนำมาแล้ว (ย่อมเป็น) **ดังนี้** ๑

เถโรปิ “มา เอส **พาลี** มํ นิสฺสาย **นสฺสีติ** นิมนฺตํ อนาทยิตฺวา ปาโต ว อุกฺกุฏาย **ยถาสฺขํ** อคฺมาลี ๑

แม้ อ.พระเถระ (คิดแล้ว) ว่า **อ.คนพาล** นั้น **อย่าจับหายแล้ว** เพราะอาศัย ซึ่งเรา ดังนี้ ไม่เอื้อเพื่อแล้ว ซึ่งการนิมนต์ ลูกขึ้นแล้ว ในเวลาเช้าเทียว ได้ไปแล้ว **ตามความสบาย** ๑

เนวาลีโกปี ปาโต ว วิหาร กตตพพวตต์ กตวา “ภิกขุชาจรเวลาย์ อิทานิปี อาคนตุโก **นิทหายติ**,
คณตีสทเทเน **ปพฺพชฺเฌยยาติ** สณฺญา ย นชปีฏฐเนว **คณฺธี** ปหริตฺวา คามํ ปิณฺสทาย ปาวีสิ ฯ
กุกฺกุณฺพิโกปี สกุการํ กตวา เถรานํ อาคมนมคคํ โอลิเกนฺโต เนวาลีกํ ทิสฺวา “ภนฺเต เถโร กุทินฺตี
ปฺจุจฺฉิ ฯ

แม่ อ.ภิกษุผู้เป็นเจ้าของ กระทำแล้ว ซึ่งวัตรอันตนพึงกระทำ ในวิหาร ในเวลาเช้าเที่ยว **เคาะแล้ว** **ซึ่งระฆัง**
ด้วยหลังแห่งเล็บนั้นเที่ยว ด้วยความสำคัญ ว่า **(อ.เวลา)** **นี้** เป็นเวลาเป็นที่เที่ยวไปเพื่อศึกษา **(ย่อมเป็น)**,
แม้ในกาลนี้ อ.ภิกษุผู้จรมมา **ย่อมประพฤติหัลป์**, **(อ.ภิกษุผู้จรมานั้น) พึงตื่น** ด้วยเสียงแห่งระฆัง **ดังนี้**
ได้เข้าไปแล้ว สู่บ้านเพื่อก่อนข้าว ฯ แม่ อ.กุกฺกุณฺพิ กระทำแล้ว ซึ่งสักการะ แลดูอยู่ ซึ่งหนทางเป็นที่มา
แห่งพระเถระ ท. เห็นแล้ว ซึ่งภิกษุผู้เป็นเจ้าของ ถามแล้ว ว่า **ข้าแต่ท่านผู้เจริญ** อ.พระเถระ **(ไปแล้ว)**
(ณ ที่) ไหน **ดังนี้** ฯ

อด นํ เนวาลีโก “มา อาวุโส อวจ, ตฺยหํ **กฺกุลฺปิโก** ทิโย ตว นิทฺชนตฺเวลาย **โอรกํ** ปวีสิตฺวา
นิทฺทํ **โอกฺกนฺโต**, ปาโต ว ปฏฺฐาย **มม** วิหารสมฺมุชฺชนสทฺทมปี **ปานียฆฏฺฐปริโกชนียฆฏฺฐ**
อุทกาลีณฺจนสทฺทมปี คณฺตีสทฺทมปี **ภโรนฺตสฺส**, น ชานาตีติ อาท ฯ

ครั้งนั้น อ.ภิกษุผู้เป็นเจ้าของ กล่าวแล้ว **(กะกุกฺกุณฺพิ)** **นั้น** ว่า **ดูก่อนท่านผู้มีอายุ (อ.ท่าน)** **อย่าได้กล่าวแล้ว,**
(อ.ภิกษุ) **ผู้เข้าถึงซึ่งตระกูล** ของท่าน เข้าไปแล้ว **สู่ห้องน้อย** ในเวลาแห่งท่านออกไปแล้ว ในวิหານ
ก้าวลงแล้ว สู่ความหลับ, เมื่ออาตมภาพ **กระทำอยู่** แม้ซึ่งเสียงแห่งการกวาดซึ่งวิหาร **แม้ซึ่งเสียงแห่ง-**
การเทซึ่งน้ำ ในหม้อแห่งน้ำอันบุคคลพึงดื่มและหม้อแห่งน้ำอันบุคคลพึงใช้สอย ท. **แม้ซึ่งเสียงแห่งระฆัง**
จำเดิม แต่เช้าเที่ยว **ย่อมไม่รู้** **ดังนี้** ฯ

กุกุมพีโก จินุเตลี “ตาทิสาย อิริยาปถสมปตติยา สมณหาคตตสฺส เม อยฺยสฺส ยาว อิมฺมหา กาลา
นิทฺทายนํ นาม นตฺถิ, มํ ปน ตสฺส สกฺกาโร กโรนฺโต ทิสฺวา อทฺธา อิมินา ภทฺเตน กิณฺจิ วุตฺตํ
ภวิสฺสตีติ ฯ

อ.กุกุมพี คิดแล้ว ว่า ชื่อ **อ.ความประพตติหัลบ** เพียงไร แต่กาล นี้ ย่อมไม่มี แก่พระผู้เป็นเจ้า ของเรา
ผู้มาตามพร้อมแล้ว ด้วยความถึงพร้อมแห่งอิริยาบถ อันเช่นนั้น, แต่ว่า (อ.คำ) อะไรรึ ๆ เป็นคำอันท่านผู้
เจริญนี้กล่าวแล้ว เพราะเห็น ซึ่งเรา ผู้กระทำอยู่ ซึ่งสักการะ (แก่พระผู้เป็นเจ้า) นั้น จักเป็น แน่แท้
ดังนี้ ฯ

โส อตฺตโน ปณฺหิตฺตภาเวน ตํ สกฺกจฺจํ โภเชตฺวา ตสฺส ปตฺตํ สาธุกํ โหวิตฺวา **นानคฺครสโฆชนสฺส**
ปุรตฺวา “ภทฺเต สเจ เม อยฺยํ ปสฺเสยฺยถ, อิมฺมสฺส ปิณฺทปาทํ ททฺเหยยถาติ อาท ฯ

(อ.กุกุมพี) นั้น (ยังภิกษุผู้เป็นเจ้าถิ่น) นั้น ให้ฉันแล้ว โดยเคารพ เพราะความที่แห่งตนเป็นบัณฑิต
ล้างแล้ว ซึ่งบาตร (ของภิกษุผู้เป็นเจ้าถิ่น) นั้น (กระทำ) ให้ดี (ยังบาตรนั้น) ให้เต็มแล้ว ด้วยโภชนะอันมี
รสอันเลิศต่าง ๆ กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ถ้าว่ (อ.ท่าน) พึงเห็น ซึ่งพระผู้เป็นเจ้า ของกระผม ไซ้
(อ.ท่าน) พึงถวายซึ่งบิณฑบาต นี้ (แก่พระผู้เป็นเจ้า) นั้น ดังนี้ ฯ

อิตโร ต่ คเหตุวา ว จินเตลี “สเจ โส เอวรูป ปิณฑปาตํ ภูษิตุสสติ, อิมสมึเยว ฐาเน **ปลุทุโร**
ภวิสุสตีติ อนุตรามคเค ตํ ปิณฑปาตํ ฉทุเตตวา เถรสฺส วสนฺภูฐานํ คนฺตวา ตํ ตตถ โอโถเกนโต
นาทุส ๑

(อ.ภิกษุผู้เป็นเจ้าถิ่น) นอกนี้ รับแล้ว (ซึ่งบิณฑบาต) นั้นเที่ยว คิดแล้ว ว่า **ถ้า** (อ.ภิกษุ) นั้น จักฉัน
ซึ่งบิณฑบาต อันมีอย่างนี้เป็นรูป **ไซ้**, (อ.ภิกษุนั้น) **เป็นผู้ข้องแล้ว** ในที่ นั้นนั้นเที่ยว จักเป็น **ดังนี้** ings แล้ว
ซึ่งบิณฑบาต นั้น ในระหว่างแห่งหนทาง ไปแล้ว สู่ที่เป็นที่อยู่ ของพระเถระ แลดูอยู่ (ซึ่งพระเถระ) นั้น
ใน**ที่** นั้น **ไม่ได้เห็นแล้ว** ๑

แปล โดยอรรถ

๒ อถ นํ เขตตกสฺส กมฺมสฺส กตตตทา วิสตีวสุสสทสฺสาณิ กโตปิ **สมณธมฺโม** รกฺขิตุ
นาสฺส กฺขิ ๑ **อายุทวีโยสาเน** ปน อวีจิมฺหิ นิพฺพตฺติตฺวา เอกํ พุทฺธนฺตรํ มหาทุกฺขํ **อนฺภาวิตฺวา** อิมสมึ
พุทฺธูปปาเท ราชคชนฺเดเร เอกสมึ **พฺหูณฺปาเน** กุลมฺเว นิพฺพตฺติ ๑

๒ ที่นั้น **สมณธรรม** แม้ที่เธอทำไว้สิ้นสองหมื่นปีไม่อาจเพื่อรักษาเธอได้ เพราะเธอทำกรรม
ประมาณเท่านั้น ๑ **ก็ในกาลสิ้นอายุ** เธอเกิดแล้วในอเวจี **เสวยทุกข์เป็นอันมาก** สิ้นพุทธานตรหนึ่ง
ในพุทธานตรกาลนี้ เกิดในเรือนแห่งตระกูล **ซึ่งมีข้าวและน้ำมาก** แห่งหนึ่ง ในพระนครราชคฤห์ ๑